

Κάθε λαός ανέρχεται στον ορίζοντα της Ιστορίας όταν είναι έτοιμος να απαντήσει στην Ανάγκη της εποχής. Και πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε πως δεν υπήρξε λαός στην Ιστορία που να μην απάντησε δημιουργικά όταν τον κάλεσε η Ιστορία να πληρώσει την Ανάγκη της. Δεν υπάρχει ηλίθιος, νωθρός, απράγμονας λαός.

Ετσι, όταν χρειάστηκε ο άνθρωπος να καλλιεργήσει τη γη οι Σουμέριοι ανακάλυψαν το αλέτρι, οι Αιγύπτιοι τα αρδευτικά έργα και τη στατική χωρίς στην τοιχοποιία να απαιτείται συνεκτικό υλικό στη λιθοδομή, οι Φοίνικες ανακάλυψαν τη ναυσιπλοΐα και τη γραφή, οι Πέρσες τη δημόσια οδοποιία και τη διοικητική αποκέντρωση. Όταν ήρθε η ώρα τους, Έλληνες βελτίωσαν τον κίονα που τον δανείστηκαν ανεστραμμένο από τους Αιγύπτιους, ανακάλυψαν τη φιλοσοφία. Τα μαθηματικά οι Έλληνες τα γνώρισαν από τους ιερείς των Πυραμίδων. Ο Πυθαγόρας και ο Πλάτων μαθήτευσαν στα μυστικά της Γεωμετρίας.

Ο Σόλων μελέτησε την κρατική νομοθεσία των Αιγυπτίων και οι Βαβυλώνιοι γνώριζαν τις διαδρομές των άστρων.

Στην Οδύσσεια ο μεταμορφωμένος σε έμπορο Οδυσσέας, όταν φτάνει στην Ιθάκη για να εκδικηθεί τους μνηστήρες, συστήνεται ως διαθέτης ποσότητας χαλκού από τη νήσο Τεμέση, που δεν είναι άλλη από την Κύπρο. Ποιος αλήθεια γνωρίζει πως η λέξη Κύπρος σημαίνει τόπος του χαλκού; Εξάλλου Cu είναι το σύμβολο της χημείας για το χαλκό και τα μεγάλα κουδούνια στα τραγιά τα λέμε κυπριά!!

Κάθε λοιπόν τόπος, ανάλογα με τα προϊόντα, τη θέση του στο χάρτη, τους γειτόνους του, την ώρα και την Ανάγκη, μπαίνει στην Ιστορία και εκπληρώνει το καθήκον του.

Πριν από τον Ομηρο ανώνυμοι και επώνυμοι «Νόστοι», αφηγηματικά ποιήματα επιστροφής στην πατρίδα, τροφοδότησαν την Ιλιάδα και την Οδύσσεια.

Στις πυραμίδες διασώθηκαν προσευχές γραμμένες σε δέλτους για να τις αναγιγνώσκουν οι ταριχευμένοι νεκροί στον άλλο κόσμο και να εισακούονται. Εξάλλου η πρώτη κραυγή τρόμου και ο πρώτος αλαλαγμός χαράς του πρωτόγονου ανθρώπου εγκαινίασε το Λυρισμό και η πρώτη κίνηση του σώματος μπροστά στην καταιγίδα, το σεισμό, την ανατολή του ήλιου, ο πανικός όταν επέδραμαν τα θηρία, γέννησε το χορό.

Ο Κούντερας μας απέδειξε ιδιοφυώς πως ο τρόπος που αυθόρμητα σηκώνουμε το χέρι για να αποχαιρετήσουμε κάποιον που αναχωρεί είναι λειτουργικό τυπικό της αθανασίας της στιγμής.

Ο Έλληνας ανακάλυψε, όταν η Ανάγκη το επέβαλε, τη φιλοσοφία και το θέατρο. Αυτές είναι αποκλειστικά ελληνικές ανακαλύψεις, αποκαλύψεις της ανθρωπότητας. Και πάλι να το τονίσω: ο Έλληνας δεν προέβη σε αυτά τα πνευματικά ενεργήματα επειδή διέθετε μια τάχα ιδιάζουσα ιδιοφυΐα, φυλετική ή άλλη. Απλώς δεν ήταν ηλίθιος, και λαοί ηλίθιοι δεν υπήρξαν. Ολοι απάντησαν στην πρόκληση της Ανάγκης στην εποχή τους και αυθόρμητα, σαν έτοιμοι από καιρό.

Οι Εβραίοι ανακάλυψαν το μονοθεϊσμό και οι Κινέζοι το... σκάκι!

Η τραγωδία γεννήθηκε στην Αττική, όχι εν γένει στην Ελλάδα. Στον πέμπτο αιώνα π.Χ., όταν γράφουν τα αριστουργήματά τους ο Αισχύλος και ο Σοφοκλής, δεν υπάρχουν θέατρα ούτε οι πολίτες γράφουν ή βλέπουν θέατρο στις δύο πιο κοντινές, γνωστές και σπουδαίες πόλεις του καιρού, στα Μέγαρα και στις Θήβες. Τι σημαίνει αυτό; Πως η τραγωδία μπορεί να γεννηθήκε από τους εξάρχοντες του διονυσιακού διθυράμβου (κατά τον Αριστοτέλη) κι ενώ ο Διόνυσος ήταν θρακική και αργότερα πανελλήνια θεότητα, μόνο στην Αττική του έκτου αιώνα π.Χ. γέννησε το τραγικό είδος και το σατυρικό για να γίνει θεσμός της Δημοκρατίας μετά τη μεταρρύθμιση του Κλεισθένη στην αυγή του πέμπτου αιώνα π.Χ.

Και γιατί έγινε θεσμός της Δημοκρατίας; Διότι απλούστατα ανέβασε σε αισθητικό και

ποιητικό επίπεδο την ουσία της Δημοκρατίας, τον Διάλογο. Διάλογος σωμάτων στα Γυμναστήρια, διάλογος επιχειρημάτων στην Εκκλησία του Δήμου και στη Βουλή, διάλογος με το νόμο και τον αντίδικο στα Δικαστήρια.

Στο θέατρο ο διάλογος ήταν με το θεό, τον εαυτό, τον άλλον και την πόλη. Διάλογος ηθών και διανοιών, χαρακτήρων και ιδεολογιών, ατομικής και συλλογικής συνείδησης. Αρχιτεκτονικά στη Σκηνή δομημένα: θεοί, άτομα, χορός - Δήμος. Πώς να φτουρήσει τραγωδία π.χ. στη Σπάρτη; Στην Αθήνα άνθρωποι του Καιάδα ήταν οι τραγικοί ήρωες!!

ΠΗΓΗ: εφημ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ